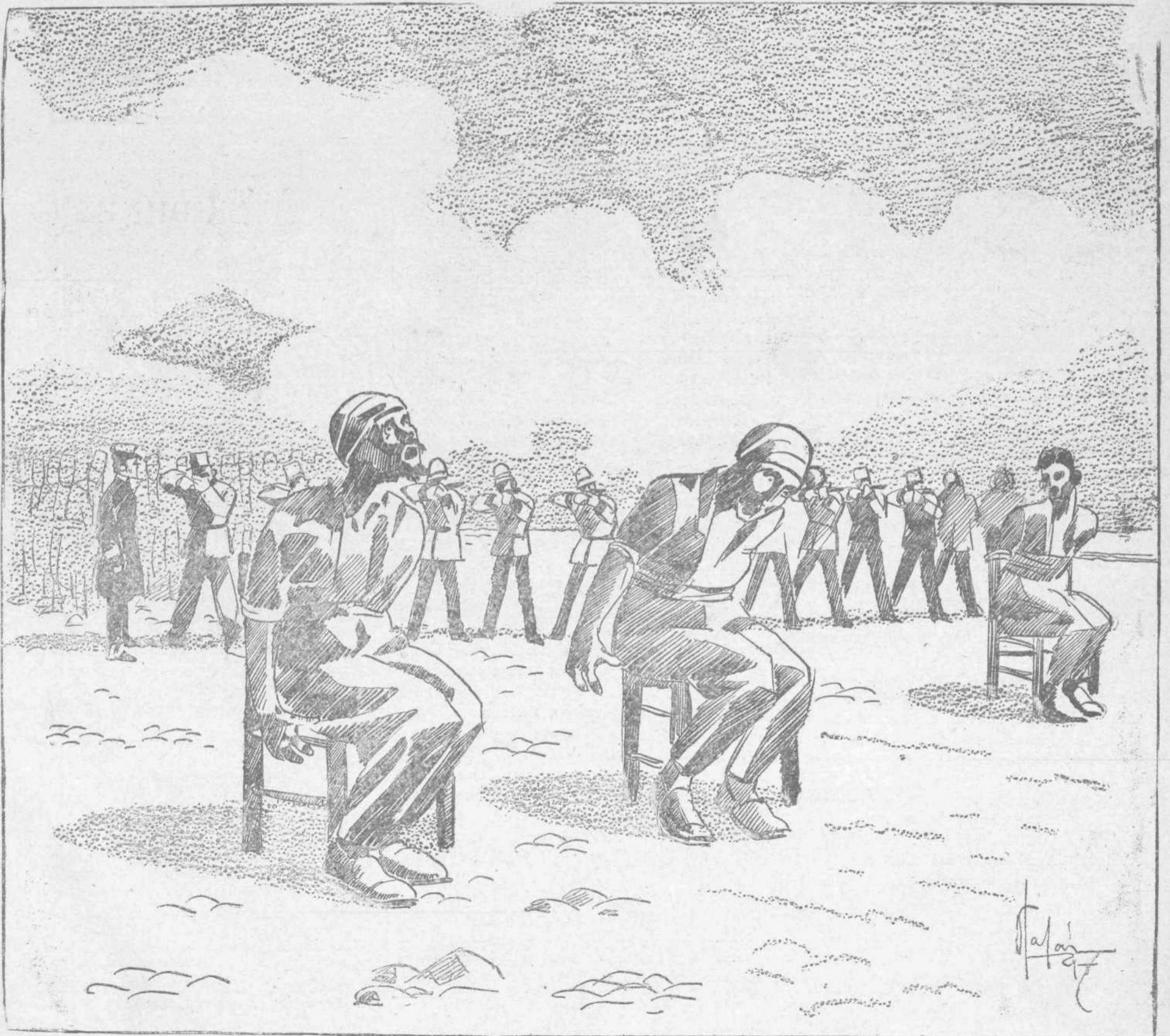

Αριθμός 3.

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΒΛΑΣΙΟΣ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ

Έν Αθήναις τῇ 29 Νοεμβρίου 1898.

ΘΑΝΑΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΒΑΣΙΒΟΥΖΟΥΚΩΝ ΕΝ ΧΑΝΙΟΙΣ

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

είς τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα Λεπ. 10

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἐσωτερικοῦ, Ἐτήσιον δρ. 5.—Ἐξαμηνίος δρ. 3
Ἐξωτερικοῦ, δρ. 8.— δρ. 4

ΑΓΓΕΛΙΑΙ Ο ΣΤΙΧΟΣ ΔΡ. 1

ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

Συνουλαίαι καὶ Θεάτρα. — Ὁ Ἰταλικὸς θιάσος. — Ἡ ἀστυνομικὴ διαταγὴ περὶ Θεάτρων. — Μπαζέζι! — Οὕτε νὰ σφυρῆξῃς οὕτε νὰ χειροκροτῆς. — Ψε ψε ψε!

ΧΕΙΜΑΝ— ἐποχὴ ἀγνωστος μέχρι τῆς στιγμῆς αὐτῆς εἰς τὸ 1898 — εἰσῆλθε μὲ θυρωβώδη ἀνάκρουσιν βαγνερείων συνθέσεων καὶ νοημάτων ἤχων τῆς «Αἰδᾶς». Δύο μουσικὰ σωματεῖα ἤρχισαν τὰς συνουλαίας των καὶ αἱ Ἀθηναὶ μετὰ τοῦ Πειραιῶς ἀπλαμαδάνουν ἐκτός αὐτῶν καὶ τὰς παραστάσεις μελοδραματικῶν Ἰταλικῶν θιάσων, ὁ ὅποιος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ καλῆται εὐπρόσωπος, ἐὰν δὲν ληφθῶν ὑπ' εἴδει τὰ πρόσωπα μερικῶν γυναικῶν τοῦ κόρου αἰ ὅποια συναγωνίζονται εἰς τὴν μακροβιότητα μὲ τὸν Μαθουσαῖαν. Εὐπρόσωπος μελοδραματικὸς θιάσος εἶνε φαινόμενον διὰ τὰς Ἀθήνας ἀπὸ τοῦ 1890 καὶ ἐντεύθεν.

Εἰς διάστημα ἑκτὸς ἐτῶν ὅλοι οἱ εἰς Ἰταλίαι διασπαιρόμενοι εἰς τὰ μικρὰ κράτη πλάνητες θιάσοι διήρχοντο εἰς Ἀθηνῶν καὶ ἐκτραύγαζον εἰς τὸ παλκοσένικον ὡς πρωτοπορεία διαδηλώσεως δημοτικῶν ἐκλογῶν, ἢ μᾶλλον ἐκτραύγαζον αἰ μελωδίαι τοῦ Βέρδη ἀγόμεναι εἰς τὴν σφαγὴν. Ὁ θιάσος τοῦ κ. Μαυροῦ οἱ δίδων παραστάσεις αὐτὰς τὰς ἡμέρας φαίνεται ὅτι δὲν κατηρτίσθη ἀπὸ τὰ πρωταγωνιστοῦντα πρόσωπα τῶν Ἀθηναϊκῶν διαδηλώσεων καὶ δὲν ἔχει φωνικὰς διαθέσεις. Ἡ πρώτη παράστασις τῆς «Αἰδᾶς» μᾶς τὸν παρουσίασε «τελειῶς σχεδὸν καλὸν», κατὰ τὸν θαυμασιὸν ὀρισμὸν ὁ ὅποιος ἐδόθη κάποτε εἰς ἄλλον θιάσον εὐτυχῶς δὲ καὶ ὁ σκηνηκός του διάκοσμος μᾶς ἐπέσειν ὅτι ὁ θιάσος δὲν εἶνε ρακένδυτος διότι ἔλειψαν ἀπὸ τὴν προθεσινὴν παραστάσιν οἱ γαλοκορᾶσιν μορτῆδες τῶν γατισσοποτεῖων τοῦ Ψυρρῆ, οἱ μεταφερόμενοι συνήθως εἰς τὴν σκηνὴν καὶ ὑποκρινόμενοι βασιλικῶς ἀκολούθους καὶ ἱππῶτας καὶ μαρκησιούς μὲ τὰ παντάλωνα καὶ μυτερὰ παπούτσια τὰ ὅποια ἐκολόβωσεν ἄλλοτε ἡ ψαλλίς τοῦ κ. Μπαϊρακτάρη.

Ὅλα τὰ φαιδρὰ γεγονότα τῆς ἡμέρας ἔργεται νὰ τὰ ἐπισκιάσῃ ἡ ἀστυνομικὴ διαταγὴ περὶ Θεάτρων ἡ δημοσιευθεῖσα εἰς τὴν «Ἐφημερίδα» τῆς Κυβερνήσεως ὅπου ἐδημοσιεύθη καὶ τὸ ὑπόμνημα τοῦ κ. Ζαίμη. Δύο εἶνε τὰ κυριώτερα ἄρθρα τῆς διαταγῆς.

1) Ἀπαγορεύεται τὸ μαζιλάρωμα καὶ 2) Ἀπαγορεύεται ἡ εἰσοδος τῶν σκυλῶν εἰς τὰ θεάτρων!

Ἀλλὰ αἱ διατάξεις αὐταὶ διατυπώνονται κατὰ θαυμασίον τρόπον, καὶ εἶνε κρίμα νὰ μὴ παρακολουθήσωμεν ἐξ ἀρχῆς τὸ οὐμωριστικὸν ἀνάγνωσμα τῆς «Ἐφημερίδος» τῆς Κυβερνήσεως ἡ ὁποία ἀπὸ τινος κατέστησε περιττὴν τὴν ἐκδοσιν σατυρικῶν φύλλων ἐν Ἀθῆναις.

Εἰς τὸ πρῶτον τῆς ἄρθρον ἡ ἀστυνομικὴ διαταγὴ ὀρίζει ὅτι ἐὰν ἓνας θιάσος θέλῃ νὰ ὄσῃ παραστάσιν πρέπει νὰ ζητήσῃ τὴν ἀδειαν παρὰ τῆς ἀστυνομίας «πρὸ 24 ὡρῶν τῆς παραστάσεως!»

Ἄλλῃ διατάξις: «Ἐν τοῖς διαδρόμοις ἀπαγορεύονται τὰ καθίσματα!»

Ἄλλῃ διατάξις: «Ἀπαγορεύεται ἡ... συνδιαλέξεις διαρκούσης τῆς παραστάσεως (διαταγὴ τὴν ὅποιαν μόνον ὁ κ. Ζαίμης δὲν δύναται νὰ παραβιάσῃ) καθὼς καὶ ἡ διατάραξις τοῦ θεάτρου εἴτε διὰ κραυγῶν (περιλαμβανόμεναι ἀρὰ γε εἰς τὴν ἀπαγορεύσιν καὶ αἱ κραυγαὶ τοῦ κόρου;) ἢ διὰ συριγμῶν εἴτε διὰ παντὸς ἄλλου σημείου ἐπιδοκιμασίας ἢ ἀποδοκιμασίας πρὸ τῆς ἀνυψώσεως τῆς αὐλαίας ἢ ἐν τῷ μετὰ εἰς τῆς παραστάσεως».

Τὸ ἄρθρον αὐτὸ καθὼς βλέπετε, καταργεῖ πολὺς ἐλευθερίας καὶ δίδει περισσοτέρας. Εἰς ὅλους τοὺς Ἑλληνας, εἰσπνοὺς, ἡλιθίους, γυναίκα, γέροντες, μωρὰ, δίδει τὸ δικαίωμα νὰ παραστήσῃ δραματικὰ ἔργα ἐπὶ σκηνῆς μὲ ἀσφαλείαν τελείαν περὶ τῆς ἐπιτυχίας των, ἀπὸ ἀπαγορεύεται ῥητῶς ἡ ἀποδοκιμασία. Πῶς ὅμως θὰ περὶσθῶμεν ὅτι τὰ ἔργα θὰ ἐπιτύχουν, ἀπὸ ἀπαγορεύεται καὶ πᾶν εἶδος ἐπιδοκιμασίας; Τὸ συμπέρασμα εἶνε ὅτι ἡ ἐντύπωσις τῶν θεατῶν ἐκ τοῦ ἔργου δὲν θὰ ἐκφράζεται οὕτε διὰ σφυριγματῶν οὕτε διὰ χειροκροτημάτων ἀλλὰ μόνον διὰ διαλόγων ὡς οἱ ἐξῆς:

— Ψ... Ψ...
— Ψ... Ψ... Ψ... Ψ...
— Ψ...!

Λησμονοῦμεν ὅμως ὅτι καὶ αὐτοὶ οἱ διάλογοι δὲν ἐπιτρέπονται κατὰ τὴν παραστάσιν διότι κατὰ τὴν διαταγὴν ἡ συνδιαλέξεις ἀπαγορεύεται! Οὕτως ὥστε, κατὰ τὸ λέγειν ἀνοικτῆρονος καλαμπούριστοῦ, ἐὰν τυχόν εἰς τὸ θεάτρον δύο Ἀλεξήδες, παραπλεύρους ὁ εἰς τοῦ ἄλλου, θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ τοὺς πλησιάσῃ ὁ ἀστυφυλάξ καὶ νὰ τοὺς πῇ.

Ἀπαγορεύονται αἱ σὺ νδ οὐ λέξεις! Ἐὰν δὲν μᾶς κατέλαβεν ἀκόμη ὁ κωλικόπονος δυνάμεθα νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὸ 17 ἄρθρον κατὰ τὸ ὅποιον ἀπαγορεύεται τὸ ῥίπτειν εἰς τὴν σκηνὴν οἰονδήποτε πρᾶγμα πλὴν τῶν ἀνοδεσμών καὶ στεφάνων. Ἰπῆρχε μία ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ ἀνοδεσμοὶ ἐρρίπτοντο ἐπὶ σκηνῆς καὶ μετὰ τὴν ὁμοίαν ἐρρίπτοντο κατὰ τὴν σκηνὴν... σκοπεύσεως— ὥστε ἡ συμπάθεια τοῦ κοινῶν πρὸς τὸν καλλιτέχνην ἐξεφράζετο διὰ τραυμάτων καὶ τραγικῆς παραμορφώσεως τοῦ προσώπου του.

Ἡ ἐποχὴ ἐκείνη παρήλθε διότι ὁ μακαρίτης Κωστάκης ἀπῆλθεν εἰς τὴν αἰωνιότητα καὶ τὸ

«Ἄντρον τῶν Νυμφῶν» κατέπεσε προτοῦ πλημμυρίσῃ ὁ Ἰλισσός. Ἡ ἱστορία τῶν αἰῶνων ὅμως δὲν ἀναφέρει ὅτι ὑπῆρξεν ἐποχὴ κατὰ τὴν ὅποιαν καὶ οἱ στεφάνοι ἐρρίπτοντο εἰς τὴν σκηνὴν οὕτε πιστεύομεν νὰ πραγματοποιηθῇ ποτὲ ὁ ῥόθος τῆς ἐπιτροπῆς περὶ ἐκσφενδονίσεως στεφάνων.

Τὸ τραγικὸν γεγονός μόνον μίαν φοράν ἐλαβε χώραν εἰς τὴν Σμύρνην, ὅταν ὁ Δεκάστρως ψάλλον ἐν τῷ θεάτρῳ τὸ rodinella amabile ἐδέχθη τεράστιον στέφανον ἐκ σελίνων καὶ μολόχας ἐκσφενδονισθέντα ἐκ τοῦ ἀκρατηρίου μὲ τὴν σκοπευτικὴν τέχνην ὥστε ἐφηρμόσθη ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του.

Δυνάμεθα νὰ προχωρήσωμεν ἀκόμη εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς ἀστυνομικῆς διαταγῆς, ἀλλὰ τότε θὰ χρειασθῶμεν καὶ τὸ φαλίδιον τὸ ὅποιον θέτει ὁ κ. Μελαγχρινός ὑπὸ τὴν μύτην τῶν κυριῶν ὅταν πίπτουν λιτόθυμοι ὑπὸ τὴν ἐκφώνησιν τῶν ποιημάτων του. Τὸ μόνον καλὸν τῆς ἀστυνομικῆς διαταγῆς ὁμολογουμένως εἶνε ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ νὰ μεταβιβάσῃ εἰς τὸ θεάτρον παιδιὰ κάτω τῶν 6 ἐτῶν. Ἀλλὰ ἦτο περιττὴ ἡ ἀπαγόρευσις. Τὰ ἄθωα πλάσματα δὲν ἔχουν καιρὸν νὰ μεταβῶν εἰς τὸ θεάτρον, ἀπὸ τῆς ἀστυνομικῆς διαταγῆς εἰς τὸ 15ον ἄρθρον τῆς τὰ ὑπογράφουσι νὰ γίνοντο δραματικοὶ συγγραφεῖς!

Πέκουξ

ΑΙ ΣΕΙΡΗΝΕΣ

I.

Ἐκεῖ πλησίον εἰς τὸ παραθύρον τ' ὀλόφωτον ἀπὸ τῆς φθοῦσης ἡμέρας τὸ φῶς, ὅπισθεν τῆς μικρᾶς τραπέζης ἡ ὅποια ἀπὸ τῆς ἐνάρεως τοῦ σχολικοῦ ἔτους τελεῖ χρεὴ μαθητικῶν γραφείων, ὁ μικρὸς Μίμης διαβάζει τὸ μᾶθημά του, — μᾶθημα ἀπλῆς ἀναγνώσεως, — ἐν τῷ μεγάλῳ θαλάμῳ τῷ μυστηριώδῳ ἢ φωτοσκιασμένῳ οὐ τὸ ἔτερον παραθύρον εἶνε κλειστὸν καὶ σκοτεινόν. Ἐχὼν ἀνοικτὰς πρὸ αὐτοῦ τὰς «Ἀναγνώσεις τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων συγγραφεῶν» διαβάζει τὸ μᾶθημα του διὰ τὴν ἐπαύριον καὶ ἀφρονεῖ οὕτω τὰς λέξεις βραδείας, μετ' ἀποφάνως, ἐνίοτε διακεκομμένως, σχεδὸν πάντοτε ψαλμωδῶς. Ὁ μικρὸς Μίμης θὰ εἶνε ἀνθρωπάκος τύπου δὲ, διότι διαβάζει μὲ πολλὰν δυσκολίαν καὶ ἐνθ' ἀκῆται ἐπὶ προσκεφαλίῳ, μολὶς φαίνεται ὑπερῶν τῆς τραπέζης τὸ ξανθὸν κεφάλαιον τὸ λουομένο ἀπὸ τὸ ἀφρονεῖ ὅσῳ καὶ ἄτονον φῶς τοῦ παραθύρου.

Ἀκριβῶς ἀπέναντι αὐτοῦ, κατὰ τὴν ἑνάντι πλευρᾶν τοῦ μεγάλου θαλάμου, ἔκει ὅπου ἡ σκιὰ ὀλονεῖν πυκνοῦται ἐπὶ εὐρείῳ δικανίῳ φαίνεται ἀμυδρῶς ὁ κ. Κωστής Κουτῆς κρατῶν τὸν πῖλον ἐπὶ τῶν γονάτων, βλέπων εὐθέως πρὸ αὐτοῦ, σπανίως στρέφων τ' ὄμμα πρὸς τὴν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ δικανίου καθήμενην μητέρα τοῦ μικροῦ Μίμη, ἡ ὅποια εἰς ἑναντίας εἶνε ὅλη ἱσχυρομένη πρὸς αὐτόν. Οἱ δύο οὗτοι συνομιλοῦσιν, — αὐτὴ μὲν πρὸς τὸ κλειστὸν καὶ σκοτεινὸν παραθύρον, σχεδὸν δυσδιάκριτος, μὲ ἀσφᾶς λευκαζοῦσαν τὴν ψῆν, ἐκείνος μᾶλλον πρὸς τὸ φῶς μὲ προτομὴν εὐσταλῆ, μὲ πρόσωπον καταπρακτικῶς εὐρωθιμῆς, μὲ κόμην μακρῆν. Μᾶλλον ὅμως εἶνε ἡ γυνὴ ἢ ὁμιλοῦσα, προσκλίνουσα ὄλονε πλείοτερον πρὸς τὸν ἄνδρα, φέρουσα ὄλονε ἑγγύτερον τὴν προτομὴν τῆς.

Ὁ μικρὸς Μίμης δὲν εἶνε δυνατόν ν' ἀκούσῃ τί λέγουν. Ὅμιλοῦσι παραπλῶς αἰγὰ, διὰ νὰ μὴ τὸν ταρατῶν βεβῆως. Καὶ οὕτως ἐξακολουθεῖ οὕτω ἐν τῇ σχετικῇ σιωπῇ ἀναγιγνώσκων μετὰ δυσκολίας τὸ μᾶθημά του.

Αἱ Σειρήνες, ἀναγιγνώσκουσι, ἦσαν θυγατέρες τῆς

Μελπομένης καὶ τοῦ Ἀχιλλέου παίζουσαι ἐν Σικελίᾳ ποτὲ μετὰ τῆς Περσεφόνης... παίζουσαι ἐν Σικελίᾳ ποτὲ μετὰ τῆς Περσεφόνης... »

Ὁ μικρὸς Μίμης σταματᾷ. Δὲν κατορθώνει ν' ἀρθρώσῃ ἀλκωνάτως τὸ ὄνομα Περσεφόνη. Τὸ σ' ἐκφέρειται ἀνευ τοῦ ρ. Ἡ ἐκφώνησις πρὸ τοῦ ρ.

Ἀποπειρᾶται αὖθις. «Περ... Περ...», τέλος θριαμβευτικῶς... «Περ... σερφόνης!»

Καὶ ἐπαναλαμβάνει ἐξ ἀρχῆς τὴν φωνήν. «Παίζουσαι ἐν Σικελίᾳ ποτὲ μετὰ τῆς Π...» ἀλλ' ἡ γλῶσσα ἐνδοιάζει καὶ προφέρει πάλιν «μετὰ τῆς Περσεφόνης...»

Σταθεῖν τότε τὸ ξανθὸν κεφάλαιον. Τὸ προσωπάκι του εἶνε κἀτωχρον, ἀχνῆς ἀγωνία φαίνεται εἰς τὰ κατὰμικρὰ μετὰ τὸ μάτι. Ἐπ' ὀλίγον μένει ἀκίνητος.

Ἀφῆρας πᾶνει τὰ βιβλίον του, στρέφεται ἐπὶ τοῦ προσκεφαλίῳ, καὶ στήριζομενος ἐπὶ τοῦ ἑρσινωτότου δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν κατέρχεται. Βαίνει ἤδη πρὸς τὴν μητέρα του ὁ μικρὸς ἀνθρωπάκος. Τί νὰ θελῃ; Νὰ τὸν βοηθήσῃ εἰς τὴν ἀνάγνωσιν; Νὰ συμπληρώσῃ τέλος καὶ αὐτὸς, τοὐλάχιστον διὰ τῆς ἀκοῆς, συνδιαλέξῃς ἢ ὅποια ἐπὶ τοσοῦτον παραταίνεται ἀνευ αὐτοῦ; Ἡ θέλει μόνον ὀλίγα χάδια διὰ νὰ ξεκαθάρσῃ τὴν ἀγωνίαν του;

— Μαμά!

Ἄλλ' ἡ Μαμά δὲν τὸν ἀκούει. Ὅμιλεῖ καὶ ὀμιλεῖ ὄλονε πλησιέστερα.

— Μαμά!

Ἡ Μαμά στρέφεται ἀποτόμως.

— Τί θέλεις πάλιν; Πήγαινε νὰ διαβάσῃς!

— Μὲ Μαμά!

— Σὺ εἶπα νὰ πᾶς νὰ διαβάσῃς. Τὸ ξέρεις ὅτι μ' ἐκούτιες;

Ὁ μικρὸς Μίμης ἐπανερχεται εἰς τὴν θέσιν του. Τὰ μετὰ τὸ μάτι δὲν ἐκφράζον μόνον ἀγωνίαν τῶρα. Διότι ἀλλοκότος λύπη, ἀλλοκότος ἀπελπισία εἶνε τῶρα, τὸ στήθος του. Αἰσθάνεται ὅτι εἶνε μόνος, ὀλομόναχος καὶ τοῦ ἔρχεται νὰ κλάψῃ, ὡς ὅταν εἰς μέρος ὅπου ἦτο πολὺς κόσμος εὐρήθη ἔξερνα χωρισμένου ἀπὸ τὸν Μπαμπᾶν του καὶ ἀπὸ τὴν Μαμάν του....

Μὲ κλάμα εἰς τὴν φωνὴν ἀρχίζει πάλιν καὶ διαβάζει. Ἀλλὰ δὲν ἀποπειρᾶται κἄν πλέον ν' ἀρθρώσῃ τὴν λέξιν Περσεφόνη. Καθὼς δὲν θέλει οὕτε νὰ συλλογισθῇ τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὅποιαν τὴν ἐπαύριον ἐνώπιον τοῦ διδασκάλου θὰ συγχίτῃ πάλιν τὰ δύο σύμφωνα διαβάζει παρακῶτος. «Ἡ Δημήτρα, ψαλμωδῶς αὖθις, ὀργισθεῖσα μεταμόρφωσεν αὐτὰς εἰς τέρατα τρηθησείας μόνης; τῆς παρθενικῆς αὐτῶν μαρμῆς. Ἦσαν δὲ τρεῖς. Ἡ Περσεφόνη ἐκίθαρξεν, ἡ Λευκώσια ἠλθεῖ, ἡ δὲ Αἰγύεια ἐμῆλθε...»

Καὶ ἡ συνδιαλέξις πᾶνει εἰς τὸ δικανίον ἔχει ἐπανακληθῆ. Καὶ ἡ γυνὴ εἶνε ἤδη πλησιέστερα τοῦ κ. Κουτῆ, τεινύουσα πρὸς πρηνῆς μὴ στασιζομένη ἢ ἐπὶ τῆς μιάς χειρὸς μόνον, ἐν ἀνακῆψει τῆς ὀφρῆς ὀριοῖσῃ ἔχουσα πλὴν τὴν προτομὴν ἐντός τοῦ ἔκει ὀλίγον φώτος, καὶ εἶνε γυνὴ νεαροτάτη. Ἀνακλίνεται οὕτω ἀπὸ τοῦ ἀκούτου ἢ προτομῆς τῆς εὐσταλῆς, παρθενικωτάτης, μὲ τὰ κάτω τοῦ σώματος κεκρυμμένα ἐν τῇ σιγῇ ἀνησυχαστικῆς, ἀθῆλα, — ἀνακῆπει καὶ ἀνεκτείνεται ἐκκαμπτος, λιγυρᾶ, ἀληθῆς προτομῆς σειρήνης! Καὶ εἶνε οἰνοεῖ ὑγρὰ μακρυγαὶ αἱ ἐπὶ τῆς ξανθῆς τῆς κόμης, αἱ ἐπὶ τῆς ἐσθῆτός τῆς ὀλισθαίνουσαι ἀντανακλάσας. Καὶ εἶνε ἡ ὄψις τῆς ἀλλοκότως πάλλευκος. Καὶ εἶνε αἱ ὀφθαλμοὶ τῆς γλαυκοὶ. Καὶ μελωδῶσα εἶνε ἡ φωνή...

Διότι ἡ συνδιαλέξις ἐξακολουθεῖ. Ὅμιλοῦσι πάντοτε σιγανῶ τῇ φωνῇ, ἀλλ' ἔστιν ὅτι λέγεις τίς ἢ καὶ ὀλόκληρον φράσαις ἐκφέρονται μεγαλοφώνως.

Τοὺς ἀκούει ὁ μικρὸς Μίμης; Ἀλλὰ ποῖος ἠξέρει ποτὲ ἀκούουν τὰ μικρὰ παιδιὰ! Μήπως δὲν ἔχουν πολλὰκις τεντωμένα τὰ μάτια τους ἐπάνω μας καὶ ὅμως δὲν ἐννοοῦν τί τοὺς λέμε; Μήπως ἄλλοτε δὲν ἐπαναλαμβάνον πιστῶς μετὰ πᾶρον χρόνον πολλοῦ λόγου τοὺς ὅποιους ἡμεῖς εἶπαμε πρὸς ἄλλους ἐνθ' αὐτὰ εἶχαν στήσει μικρὰ φερνὰ κου-

βέντα μὲ τοὺς μολυβένιους τῶν στρατιωτῶν;... Ἐν τῷ μεγάλῳ θαλάμῳ εἶνε πλὴν ἀκούτου ψηλαφῆτον. Ἦδη ἀπὸ πολλοῦ ὁ κ. Κουτῆς ἀπῆλθε.

Παρὰ τὴν ἐπιμονὴν τῆς οἰκοδεσποίνης δὲν ἠθέλησε νὰ παραμεινῇ πλείοτερον. Ἡ νεαρὰ γυνὴ μένει ἐπὶ τοῦ δικανίου. Ὁ μικρὸς Μίμης καταλιπὼν τὸ γραφεῖον τριγυρίζει ὄλονε πρὸς τὰ ἔκει. Ἀλλὰ πρὸ τῆς ἐπιμόνου σιωπῆς τῆς μητρὸς του δὲν τολμᾷ νὰ πλησιάσῃ.

Ἀφῆρας ἡ θύρα ἀνοίγεται.

— Ἄ! μπαιμπᾶ μου! καὶ ὁ μικρὸς ἀνθρωπάκος τρέχει καὶ σκόνει ψιλλὰ τὰ χεῖρα καὶ χῶνει τὸ κεφάλαιον τοῦ ἀνάμεσα στὰ γόνατα τοῦ πατρός του. Ὁ κ. Καλλιδῆς αὖθις καὶ τὸν φιλεῖ. Ἐπειτα, τὸν πιάνει ἀπὸ τὸ χεῖρ, καὶ

— Πῶς ἐπέρασε τὸ ἀπόγευμά σου, Δίνα;

— Εἶχα τὸν Κωστῆ ἰδῶ.

— Ἄ! ἐπὶ τέλους! λέγει παραφρῶς ὁ κ. Καλλιδῆς. Ἡξέρεις ὅτι εἶχ' ἀρχίσει νὰ πιστεύω ὅτι δὲν μὲ ἀγαπᾷ πλέον καθόλου; Εἶνε παραστῆσις εἰς τὰς Ἀθήνας. Ὅλιγους μῆνας μόνον ἀκόμη θὰ μείνῃ καὶ ὅμως σχεδὸν δὲν τὸν βλέπομεν πλέον, ἐνθ' ἡμεῖθα τόσῳ πολὺ ἀχώριστοι ἄλλοτε! Πῶς ἤθελα νὰ ἐρχεται! Ἡ ἀδικησὶα τοῦ μοῦ κάμνει παραπλῶ κακὸ. Μοῦ φαίνεται ὅτι δὲν θὰ πιστεύω πλέον τίποτε εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον ὅταν θὰ πᾶσῳ νὰ πιστεύω εἰς τὴν φιλίαν του... Καὶ τί εἰλέγατε, Δίνα;

— Τί εἰλέγαμεν; Διάφορα. Νὰ, μοῦ εἶπε διὰ τὴν Κυρίαν Ἀρκαλῆ ἡ ὅποια ἀπὸ προχθὲς εἶνε ζωντοχῆρα. Ἄ! μὰ τὴν ἀλήθειαν, ξύλο ποῦ θέλου μερικὴς γυναίκα. Νὰ τὰ ἔχῃ ὅλα σ' αὐτὸν τὸν κόσμον καὶ ν' ἀφῆν τὸν ἄνδρα τῆς, τὰ παιδιὰ τῆς γιὰ ἓνα ὁ ὅποιος εἶνε χθὲς τῆς ἦταν ξένος, γιὰ καμπόσα γλυκὰ λόγια ποῦ τῆς εἶπε σ' ἓνα δὺο χορῶς! Ἄ! νὰ εἶχα ἐξουσία!...

— Βίβλαια, ὅλα τὰ φαινόμενα τὴν καταδικάζουν, ἀπαντᾷ ἡμέριος ὁ κ. Καλλιδῆς. Ἀλλὰ ποῖος ἠξέρει τί φοβερὰ δι' αὐτὴν τραγωδία κρύπτεται ὑπὸ τὸν χωρισμὸν αὐτῶν. Μὴ κρίνῃς ἔτσι ἀμέσως. Πιθανὸν ἢ ἔνοχος νὰ μὴ εἶνε αὐτῆ... Ἄ! αὐτὸ δὲ ἔλειψε τώρα νὰ τὴν παρουσιάσῃς καὶ ὡς ἄθωον περισσοτέρων. Μὴ πᾶν τὸ μέρος τῶν γυναικῶν αὐτῶν διότι μὴ κάμνεις καὶ γίνουμι ἔξω φρενῶν... Ὁ σὺ ἤρρεσ ἐὰν ἐγώ;...

Ὁ κ. Καλλιδῆς προχωρεῖ ζωηρῶς πρὸς αὐτὴν. Θέτει τὸ γόνυ ἐπὶ τοῦ δικανίου καὶ ὀπισθοκατατάσσεται ἀνακλίνε τὴν κεφαλὴν τῆς γυναικὸς τοῦ ἐπὶ τοῦ βραχίονός του. Ἐπειτα ἐνθ' αὐτῆς τῆς ἄλλης χειρὸς παίει μὲ τοὺς ἰούλους τῶν κροτάφων τῆς μελιχλιώτατα:

— Ἄ! Δίνα, τί εἶνε αὐτὰ ποῦ λέγεις; Σὺ; Ἀλλὰ ποῖος ὀμιλοῦσε διὰ σέ; Ἐπειτα πῶς θὰ ἐκάμνεις σὺ ἓνα τέτοιον πρᾶγμα; Ἡξέρεις ὅτι ἡ ἀγάπη σου εἶνε ἡ ζωὴ μου. Ὅτι χροῦν ἄλλην δὲν γνωρίζω ἀπὸ τὴν χαρὰν μας! Ὅτι ὁ κόσμος ὅλος εἶνε δι' ἐμὲ τὸ σπιτάκι μας καὶ ὅτι δρόμος σ' αὐτὴν τὴν ζωὴν ἠξέρω ἄλλους ἀπὸ ἐκείνους ποῦ διαβήκαμε μαζὶ! Πῶς θὰ ἐκάμνεις ἓνα τέτοιον πρᾶγμα; Ἀλλὰ στὸν κόσμον αὐτὸν δὲν θὰ μπορούσα πειᾶ νὰ περατήσω μόνωχος. Χωρὶς τὴν ἀγάπην σου, ἀλλὰ δὲν θὰ μπορούσα νὰ ζῶσ' καὶ ἂν ἔμενα στὴν ζωὴ μ' αὐτὸ ἰδῶ τὸ παιδί ἀλλὰ θὰ ἦσαν κατὰ τὴν οἰκτρότερον νεκρῶ, θὰ ἦσαν νεκρῶς ἀταφους. Ἐπειτα, καὶ ἡ φωνὴ του μολὶς ἤχουσα εἶνε ἤδη μαλκωκωτάτη, ἔπειτα σὺ μὲ ἀγαπᾷς, Δίνα, δὲν εἶνε ἀλήθεια ὅτι μὲ ἀγαπᾷς;

— Σὲ ἀγαπᾷ, ἀπαντᾷ μαλκωκῶς ἡ νεαρὰ γυνὴ.

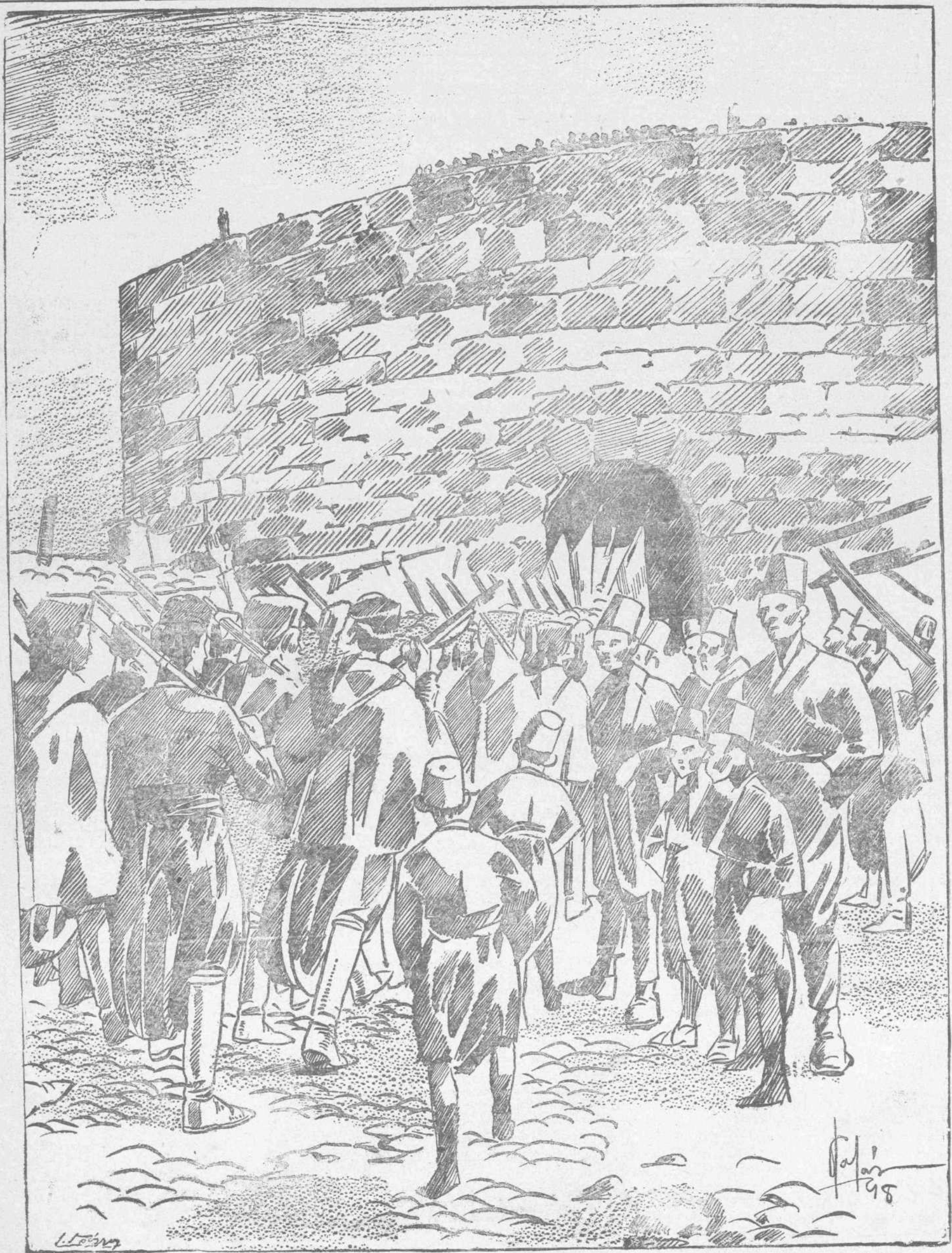
— Ὁ Δίνα! καὶ ὁ ἄνθρωπος μένει θλίβων ἐν τῇ ἀγάπῃ του τὴν ἀγαπωμένην κεφαλὴν.

— Μπαμπᾶ, δὲν θὰ μὲ διαβάσῃς ἀπόψε;

Εἶνε ὁ μικρὸς Μίμης ὁ ὅποιος εἶχε μείνῃ μόνος.

— Ὁ σὺ διαβάσῃς παιδί μου. Στάσου ν' ἀνάψωμε φῶς... »

Ἦδη ὑπὸ τὸν φεινὸν κύκλον τοῦ ἠλεκτρικοῦ λαμπτήρος ὁ μικρὸς Μίμης καθῆται ἐπὶ τῶν γονάτων τοῦ πατρός του καὶ ἀναγιγνώσκουσι. Ἡ

Η ΕΙΡΗΝΙΚΗ ΚΑΤΑΚΤΗΣΙΣ ΤΩΝ ΧΑΝΙΩΝ — Είσοδος των Χριστιανών εις την πόλιν προς παράδοσιν των όπλων

ΟΙ ΙΕΡΕΙΣ ΤΗΣ ΑΙΩΝΙΑΣ ΣΙΩΠΗΣ

— Άνθρωποι που δέν όμιλούν ποτέ. — Οί καλόγηροι Τραππιστάκι. — Πώς ζούν. — Γαλιτσιώρικα και κακουχία. — Σιωπή, προσευχή και έργασία. — Ένα άνεκδοτον. — Το μοναστήρι. — Δύο τελετάκι. — Το πλύσιμον των ποδών. — Οί δόκιμοι. — Φιλοξενία έν τή μονή. — Αί έντυπώσεις ένος Άγγλου.

Είναι γνωστή και έν Έλλάδι ή άρεσις των Τραππιστών, των περιέργων αύτών καλόγηρων, οτινες υποβάλλουν έκουσίως τό σώμα των εις τάς άσχημότερας στερήσεις και εις τάς μεγαλειτέρας ταλαιπωρίας.

Μετ' τους περιέγραψε πρό όλίγων μηνών μετά δικαιονίας δυνάμειος ό « Έλληνα » έν τή « Άκροπόλει », επισκεφθείς ένα μοναστήρι των εις την Βοσνίαν. Οί

Πώς υποδέχονται οι Τραππιστάκι τους ξένους.

καλόγηροι αύτοι κατέστησαν σχεδόν παροιμιώδεις διά την άταπειότητα των και την περιφρόνησιν την όποιαν τρέφουν όχι μόνον προς τάς άπολαύσεις και τά άγαθά του κόσμου, αλλά και προς πέν ό,τι γίνεαι να καταστήσῃ την ζωήν άπλώς εύχάριστον ή ύποφερτήν.

Ο βίος των είνε περιεργότατος, μοναχικός διά την άπλοτήτά του και τάς στερήσεις του. Σηκώνονται τό πρωί εις τάς δύο· τό φαγητόν των περιρίζεται εις όλίγα χόρτα και όλίγους καρπούς· ούδέποτε τραγών κρέας· δέν πίνουν παρά καθαράν ύδωρ· αι ήμέραι των άφαιρούνται εις άένανον έργασίαν από πρωίας μέχρι έσπέρας· την όποιαν δικόπουν μόνον όσάποτε προσευχηθούν· κοιμώνται επί άχυροστρωματών· ούδέποτε όμιλούν προς άλλλους, έκτός μόνον όταν είνε άπόλυτος ανάγκη· αι σάειμεις των περιστρέφονται πάντοτε εις την μετά θάνατον ζωήν· και αι ταλαιπωρια των δέν παύουν ούτε κατ' αύτην άκόμη την στιγμήν του θανάτου των, διότι και τότε τά σωματικά των άφαιρούνται από την έπιθανάτιον κλίην, και τοποθετούνται εις τό ύπαιθρον επάνω εις ένα σωρόν τεφρας, όπου έκπέμπουν την τελευταίαν πνοήν.

Αί ταλαιπωρια των, — ταλαιπωρία εις τάς όποιαις υποβάλλονται έκουσίως προς εξήλασμόν των άμαρτημάτων των και έν αίς εύρίσκουν την εύτυχίαν έν τώ κόσμω τούτω, — είνε δύο είδών: σωματική και πνευματική. Αί πνευματικά ταλαιπωρία έγκεινται έν τή σιγή, τή άπολύτω, τή νεκρική σιγή· ούδέποτε όμιλούν προς άλλλους ή προς τους άλλλους άνθρωπους. Δι' όλης τής ήμέρας περιφέρονται ως φραγματά άφωνα, έργαζόμενοι, ταλαιπωρούμενοι, κακουχούμενοι. Άλλ' έννοείται ότι ή σιωπή αύτή, — έν έκ των κυριωτέρων χαρακτηριστικών του Τραππιστού, — δέν προβαίνει μέχρι του σημείου ώστε να καταστή άλλθής μακρύτερον άφόρητον. Έκτός του ότι άνοίγει πολλάκις τής ήμέρας τό στόμα του όπως ψάλλη την θείαν λειτουργίαν ή προσευχηθή, ό Τραππιστής έχει τό δικαίωμα να συμβουλευθή διά ζωής των άνωτέρων του, να δώσῃ και αύτός προφορικώς την συμβουλήν του όταν έρωτηθή, ν' αναγκάσῃ ενίοτε μεγαλοφώνως, και να όμιλήσῃ όταν ή ανάγκη

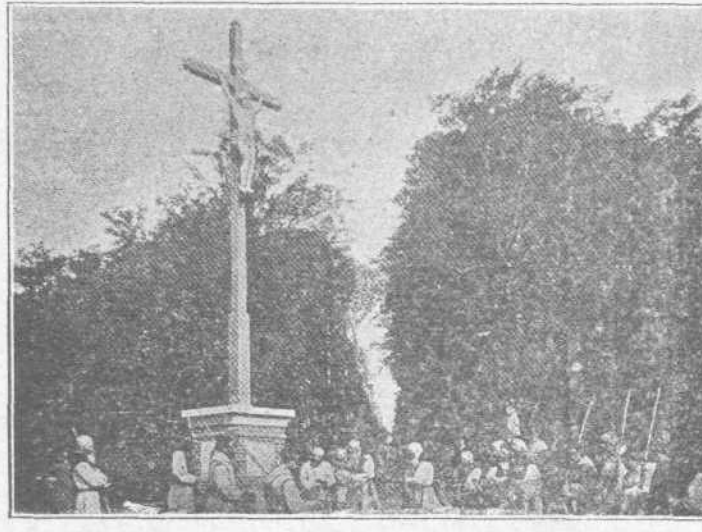
της έργασίας του τό άπαιτήσῃ. Έπικρατεί έν τούτοις εις κανόν κατά τον όποιον προτού άνοίξῃ τό στόμα του, ό Τραππιστής όφείλει να ζητήσῃ την άδειαν του άνωτέρου του. Τούτο δέν πράττει διά σχηματόν και ή άδεια δίδεται πάντοτε· άλλ' άν καταχρησθή τής άδειας αύτης και είπῃ τι πάρογον, τιμωρείται άσχημώς.

Πόσον άσχημώς και πόσον άλυτος και πόσον άδικόρητος είνε ή σιωπή αύτή των Τραππιστών, καταφαίνεται έν τώ έξής άνεκδοτῳ. Κόποιος έστοιχηματίσας κάποτε ότι θα εξηνάγκασε ένα Τραππιστήν καλόγηρον να όμιλήσῃ. Μετίσθη λοιπόν εις ένα άγρόν, όπου έργάζετο εις εξ αύτών, και καλέσας αύτόν μακρόθεν, εξήτησε παρ' αύτου να του δείξῃ τον δρόμον. Ο Τραππιστής, προκειμένου περι έργου άλλης φιλοξενίας, ήνοιξε τό στόμα του και του άπήνησε, άλλ' όταν ό κύριος εκείνος ήθέλησε να τον έρωτήσῃ και μερικά άλλα άσήμαντα πράγματα, έθυβίσθη εις σιγήν. Ο άλλος έν τούτοις έπέμεινε, και επί τέλους εξοργισθείς, ήγειρε ένα μαστιγιόν τό όποτον έκράτει και εκτύπησε τον καλόγηρον εις τό πρόσωπον. Ο Τραππιστής, ύπακούων εις τά διδάγματα του Ευαγγελίου, έστρέψεν άμέσως προς αύτόν και την άλλην παριών, όποτε εκείνος, κατησχυμένος, ήναγκάσθη να του ζητήσῃ συγγνώμην και άπήλθε πιερώς μετανοών διά την άγροίκον διαγωγήν του.

Η Μεγάλη Τράππα. — ήτοι τό μοναστήρι όπερ άποτελεί την έδραν του τάγματος των Τραππιστών, — κείται εις μίαν ρωμαντικήν κοιλάδα τής Νορμανδίας. Η έρημία, ήτις τό περιβάλλει, συνδυάζεται

άρμονικώτατα με τάς παραδόσεις του Νζου εκείνου τής Σιωπής. Τό έδαφος είνε τόσον πτωχόν, ώστε μέχρι τής ήμέρας καθ' ήν οι καλόγηροι ήρχισαν να τό καλλιεργούν, έθεωρείτο ως άγονος έρημος. Και πράγματι όταν ήρχισαν κατά πρώτον τάς έργασίας των εις την κοιλάδα εκείνην, όλη ή Νορμανδία τους έσκοππε και τους καταφρονέουσε διότι εξήντηλον τάς προσπάθειάς των και εκόπτοντο εις άχάριστον έργον. Σήμερα έν τούτοις υπάρχουν άφθονα δένδρα και κήποι περι τό Μοναστήριον, όπερ μακρόθεν όμοιάζει προς μίαν έξοχικήν έπαυλιν ή μάλλον ένα μικρόν χωριόν λευκόχρον έν τώ μέσω τής περιβαλλούσης αύτό περσιναδάκι. Ο επισκέπτης διασχίζει ένα διάδρομον συνοδευόμενος υπό του άδελφου θυροφυλάκου, και οδηγείται εις τό κεντρικόν κτίριον, όπου δύο καλόγηροι σπειδούν να τον υποδεχθούν. Φέρουν μακράς λευκάς εσθήτας, αι κεφαλαί των είνε κεκαρμέναι έν χρύφ και εις τό πρόσωπόν των άπαστρέπτει μία έκφρασις γλυκείας ευμενείας.

Αιρινιδίως, πώς μεγάλην εκπληξιν του επισκέπτου, ρίπτονται πρηνείς επί του έδαφους πρό των ποδών του και θάπτουν τό πρόσωπόν των εις τό έ-

Ο ύπαιθριος Γολγοθάς.

δαφος, ως Μουσουλμάνοι εις στάζην προσευχής. Τούτο άποτελεί τον πατροπαράδοτον χειρισμόν των Τραππιστών προς πάντα ξένον, είνε δέν ένδειξις ταπεινοφροσύνης. Μετ' όλίγον ήγειρόνται, και χωρίς να προφέρουν ούτε λέξιν, σάς νεύουν να τους ακολουθήσετε εις την εύρειαν και ήμερον εκκλησίαν, όπου προσεύχονται επί όλίγα λεπτά τής ώρας. Μεθ' όσας όδηγούν εις την σάκλαν τής Μονής, όπου αρχίζουν ν' αναγινώσκουν μεγαλοφώνως κεφάλαια έκ του Ευαγγελίου, μέχρι τής άφίξεως του ήγουμένου, όστις είνε ειδικώς επιφορτισμένος με την περιποίησιν των ξένων.

Ο ήγουμένος αύτός είνε όλος καλωσύνη και περιποιητικότης. Θέτει τό πέν έν τή μονή εις την διάθεσιν του επισκέπτου. Σερβίρει εις αύτόν τή καλλήτερα φαγητά. Του δίδει άκόμη και κρέας, — έννοια όλος εξαιρετική, διότι οι καλόγηροι, ως είλέγη ά-

Το εύλογερίον τής μονής.

νωτέρου, δέν τραγών καθόλου κρέας. Μετά τό δείπνον, τον οδηγεί εις τον κοιτώνα του, όπου τον άναμένει μία κλίνη άπλουστάτη και καθαρωτάτη, με όλίγα καρέκλας, μίαν τραπέζαν με γραφικά είδη και όλίγα θρησκευτικά βιβλία, ένα προσευχητάριον και ένα έστυρωμένον και τά άπαιτούμενα διά την τουαλέταν του. Την άκούουθον ήμέραν, ό επισκέπτης παριστάται εις δύο περιεργότατας τελετάς. Η πρώτη εξ αύτών είνε τό πλύσιμον των ποδών. Όλοι οι καλόγηροι καθήνται εις γραμμήν επί των κατώ των τσίγων θρανίων, σφροντες εις τό στήθος των ζυλίνους σταυρούς, και εις εξ αύτών, κρατών μίαν μεγάλην λεκάνην, διατάσσεται παρ' του ήγουμένου να περιέλθῃ τό δωμάτιον και να πλύνῃ τους πόδας των, άποβάλλοντάς όπως κανει ή Παπία, πλύων την μεγάλην έβδομάδα τους πόδας δώδεκα πτωχόν τής Ρώμης. Καθ' όλην την τελετήν ταύτην άκούεται ένας γλυκύτατος θρησκευτικός ύμνος, ψαλλόμενος παρ' όλων, και ό καλόγηρος μετά τό πλύσιμον άσπάζεται τους πόδας έκάστου των συναδέλφων του. Και εις τό θέαμα είνε δέν άπαιτείται παρά μικρά τις έντασις φαντασίας, όπως νομίσῃ κανείς ότι ζήει τον μεσαιών.

Η δευτέρα τελετή είνε ή τής παραδοχής νέων μελών εις τό σιγλήν τάγμα των Τραππιστών. Προτού οι δόκιμοι γίνουν δεκτοί, δίδεται εις αύτους καταλλήλως να ένοήσουν την έκτακτον άσχημότητα του βίου τον όποτον έλάτουν άσπακούν, καταβάλλεται δέν πάσα προσπάθεια όπως άπογοστευθούν, αύτως ώστε να παρατηρηθούν έν ανάγκη του σκοπου των έφ' όσον είνε άκόμη καιρός. Η περίοδος τής δοκιμασίας διαρκεί έν έτος· δύναται όμως να παραταθή κατά την κρίσιν του ήγουμένου. Η τελετή είνε έπιστηματάτη και μεγαλοπρεπής, όμοιάζει δέν σχεδόν με κηδείαν ζωτός ανθρώπου. Καθ' έν γρόνον ψάλλεται ή θεία

ακολουθία και αναπέμπονται προς τόν "Υψιστον μεγαλοπρεπείς ύμνοι παρ' όλων των καλοήθων, οι δόκιμοι κατακείνται προηείς επί των πλακών της εκκλησίας πρό του μεγάλου βωμού. Έπειτα ο ήγούμενος λαμβάνει τόν λόγον και τούς προτρέπει διά τελευταίαν φοράν νά σκεφθούν καλώς, τούς αποφασίσουν νά γίνουν μέλη του τάγματός. Οι δόκιμοι άπαντούν όριζόμενοι αιώνια πιστί εις τας άρχάς των Τραππιστών και άφιερώντες σάμα και ψυχήν εις τόν Θεόν. Μεθ' ο προσέρχονται όλοι οι καλόγηροι και τούς άσπάζονται, ούτω δέ ή συγκινητική αυτή τελετή περατούται.

Περιεργότερας και πληρστερας λεπτομερείας περί του βίου των Τραππιστών διδεις εις άγγλος συγγραφεύς έπισκεφθείς έσχάτως τό μοναστήρι των εις τήν Νορμανδιαν: «Μία εις τών χαρακτηριστικωτέρων τελετών... γραφει, — είνε ή τής μεταλήψεως, ήτις γίνεται κάθε Κυριακήν, ότε οι καλόγηροι μεταλαμβάνουν των άρχάντων μυστηρίων και ανταλλάσσουν μεταξύ των τών άσπασμών τής ειρήνης. Μίαν άλλην ήμεραν έχετε τήν εύτυχίαν νά όμιλήσετε με τόν ήγούμενον, τόν όποιον εύρίσκετε διευθύνοντα τας γεωργικάς έργασίας εις τούς περί το μοναστηρίου άγρούς. Στέκεται εν τώ μέσω των άλλων έργατών με ένα σαπί εις τό χέρι και διακρίνεται εις αυτόν μόνον από ένα μεγάλον σταυρόν τόν όποιον φέρει επί του στήθους. Είς τούς πόδας του φέρει σάνδαλα και ή εσθής του είνε άνασασομένη μέχρι των γονάτων του. Είνε πρόθυμος νά δώση πσαν πληροφορίαν διά τούς Τραππιστάς. Υποδεικνύει ότι ή Τράππα είνε μέγα κοινωνικόν και θρησκευτικόν ίδρυμα. Η έργασία των καλοήθων ύπεραρκεί προς συντήρησίν των. Ο έπισκέπτης δύναται άρ' έαυτού νά ιδη τας άσφάλιας των, αιτινες άποφέρουν σημαντικά κέρδη εις τό μοναστήρι. Πρωί πρωί, συνθεροίζονται με τά έργαλεία των τριγύρω από ένα μεγάλον σταυρόν εν τώ μέσω τής αύλης, όστις άποκαλείται Υπαίθριος Γολγοθάς, και προτού άρχίσουν τήν έργασίαν των προσεύχονται. Κατόπιν διάσκορπίζονται εις τά έργα των, άτινα είνε πολλά και ποικίλα: τούς βλέπει κανείς νά σκαπτούν, νά ποτίζουν, νά πεταλάνουν έπιπους, νά μαζώνουν τό χορτάρι εις θημιανές, νά κλαδεύουν, νά φυτεύουν, νά βόσκουν τά ποιμίνα τής μονής, και όλα αυτά εν τώ μέσω άπολύτου σιγής!

«Είς ένα δωμάτιον τούς εύρίσκετε έπισκολλημένους εις τήν ξυλουργίαν. Έν τώ γαλακτοκομείω κατασκευάζουν παμμειγέθη κεφαλιά τυρού, τά όποια τωλούν και εις ών ή μονή έχει σημαντικάς προσόλους. Πάρα πέρα ύπάρχει ένα σοκολατοποιειον. Άλλού βελιοδεύειον. Μακροτέρα κατάσταση ραπτικής. Τό νοσοκομειον τής μονής θεωρείται εν εκ των ευεργετικωτέρων ιδρυμάτων, διότι γίνονται εις αυτό δεκάσι προς νοσηλείαν όλοι οι πτωχοί χωρικοί τών περιχώρων.

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ ΚΟΡΗΣ

«Ελαβε μίαν ήμεραν τας έπομένιας γραμμαξιάς: «Φιλτατέ μου, «Ελα εις τας τέσσαρας τό άπόγευμα εις τό σπίτι. Έγω νά σου όμιλήσω περί σπουδαιοτάτων ύποθέσεων. Με ένδιόφερον πολύ και επειδή γνωρίζω τήν άδελφικήν στοργήν που τρέφεις δι' έμέ τήν παιδικήν σου φίλην, θέλω νά σου τά είπω όλα νά με παρηγορήσης και νά με σώσης... Έλα διότι είνε τήν ώραν θά είμαι μόνη.

Μετά χαριετισμών
ΙΟΥΛΙΑ

Αυτή ή έπιστολή με τόν κομψότατον γραφικόν χαρακτήρα, με λεπτόν άρωμα Ίριδος, με φαέκλλον εκ χονδρού άγγλικού χαρτου, προήρχε από τήν ξανθήν και λεπτοκαμωμένη φίλην μου Ίουλίαν Δ... τήν όποιαν είχα συνειθίσει ν' άγαπάω ως άδελφήν και διετήρησα τήν συνήθειαν αυτήν, διότι δέν έλαγε τι-

ποτε περισσότερον εις τήν ψυχήν μου ή γλυκεία και άβρά κορασιά.

Μού έλεγεν έως τότε όλα τά μυστικά της, μυστικά έντελώς παιδικά, μυστικά τά όποια θά εκίνουν τό ένδιόφερον μιάς ραπτρίας ή ενός πωλητού νεωτερισμών, μυστικά τά όποια όσάκις δέν άνεφείροντο εις τας άπαιτήσεις των άμφίσεων και του συμφορ, περιφρίζοντο εις παράπονα κατά τής διαγωγής μιάς φίλης της, ή όποια δέν τήν άφινε νά παιζή λών-τένους όπως ήθελεν αυτή και άλλης ή όποια τής ειπεν ότι τό νέο καπέλλο της δέν είχε ουτε χάριν ουτε κομψότητα.

«Αλλά διά νά μου στείλη τήν έπιστολήν είνε τήν κατι σοβαρότερον συνέθη και τήν όρισθεσαν ώραν έσπευσα νά συναντήσω τήν φίλην μου. Έφάνιστο ότι με άνέμενε άγωνιωδώς, διότι άμα τή έμφανίσειμου εκραύγασε.

— Δόξα τω Θεώ! Ηλθες επί τέλους;

«Η τό ώχρωτάτη και γύρω εις τούς όφθαλμούς της ύπήρχε βαθυτάτη μελανή γραμμή. Μού έφάνη μεγαλύτερα κατά πέντε τουλάχιστον έτη και τό εύλύγιστον σάμα της έφάνιστο βαρυνόμενον υπό μυστηριώδους τινός πένης, υπό άκαταγνώστου ψυχικής οδύνης.

Δέν έκρατήθη και μετ' ένδιόφερόντος, σχεδόν εν συγκινήσει τήν ήρώτισα:

— Τι έχεις; ... Τι συμβαίνει; .. Μήπως είσαι άρρωστη; ...

Τό μετώπιν της έσκυθώσασε περισσότερον, ένθ' τούναντίον τούς όφθαλμούς της έφώτισε λάμψις πυρετού, εξήστραψαν προς στιγμήν και έπειτα νέφος μεγαλύτερα τούς εκάλυψεν ένθ' μου ειπε σφίγγουσα τήν χερά μου διά τής παρουσούσης χειρός της.

— Όχι δέν έχω τίποτε... Και όμως ύποφέρω...

Υποφέρω πολύ... Γι' αυτό σου έγραφα νά έλθης... Καθίσε...

Και με έφερον επί τινος άνακλίντρου, ήρπασε τόν πλόον μου από τής χειρός, τόν έρριψεν επί ένόςεδαλιού και καθίσασα παχά τό πλευρόν μου χωρίς ν' άφίση τήν χερά μου εξηκολούθησε:

— Είμαι ή δυστυχεστέα κόρη του κόσμου...

Μη με παρατηρής με αυτήν τήν είρωνείαν και μη έτοιμάζεσαι νά γελάσης... Είμαι δυστυχής... πολύ δυστυχής...

Και οι όφθαλμοί της έπληρώθησαν δακρύων...

— Άλλά τί σου συμβαίνει λοιπόν; ...

—Θά τό μάθης άμέσως... Βλέπεις ότι μου έρχεται νά κλαύσω και νομίζω, ότι τά δάκρυα θά με άνακουφίσουν, αλλά μία φλόγα μυστική, μία πυρακιά που έχω μέσα μου τά κάμνει εις έκτασίον άμέσως και νά με κξιόν περισσότερον... Χθές έφυγες και με άφρησες όπως πάντοτε... Εύθύμων, γελαστήν, άμέριμον, ένα πουλι που πετá όπου εύρίσκει κλωνάρι άνθισμένο, όπου εύρίσκει τήν χαράν... Και σήμερον δέν έχει πλέον ό κόσμος κξιμίαν τέρψιν γιά μένα... Όλα γύρω μου τά βλέπω σκοτεινά, άπείσια, πένθιμα... Νομίζω ότι έγέλασα διά μίαν νύκτα...

— Αυτό βλέπω και έγώ... Και όχι μόνον έγέλασες, άλλ' άπέκτησες και μίαν εύγλωττίαν που δέν τήν έπεριμένα από τό στοματάκι σου τό συνειθισμένο νά γελάει και νά τραγουδή μόνον...

—Και τό όποιον ουτε θά γελάσης, ουτε θά τραγουδήση πλέον...

— Μα ξέρεις, ότι με κάμνεις ν' άνησυχά σπουδαίως; ...

Προσάλωσε τούς γαλανούς όφθαλμούς της επί των βλεμματίων μου τά όποια άναμφιβόλως εξεδήλουν τήν ψυχικήν μου κατάστασιν, τήν ειλικρινή μου συγκινήσιν διά τήν προφανή θλίψιν τής νεαρής μου φίλης.

— Μ' άγαπάς; με ήρώτισε.

— Τό γνωρίζεις; ...

— Όπως μίαν άδελφήν; ...

— Ναι...

— Και θέλες νά γείνης προστάτης μου και οδηγός μου εις αυτόν τόν κόσμον; ...

Η συγκινήσις μου μετεβλήθη εις έκπληξιν.

Παρετήρησε τήν μεταβολήν και μου ειπε με μειδιάμα μετόν πικρίας.

— Θέλεις νά μου είπής ότι αυτό είνε πολύ... Ότι δέν έχεις τό θάρρος ν' αναλάβης τοιαύτην ύποχρέωσιν... Διότι έχω μητέρα!...

— Τό ένόησες...

— Άλλά σύ δέν γνωρίζεις ένα άλλο πράγμα...

Δέν γνωρίζεις, ότι από χθές δέν έχω μητέρα πλέον!

Ανεπήδησα τής θέσεως μου και ένόησα ήρεμότερα τώρα άλλοκότως μεταβλήθησα ένός μιάς στιγμής μ' εκράτησεν εκεί που εκαθήμην και εξηκολούθησε:

— Τώρα νομίζω, ότι κάποιον βάρος που έπίεζε τήν ψυχήν μου έφυγε... Άφρησεν ν' άναπνεύσω όλίγον και εξήκολούθω άμέσως...

Και άφου εισέπνευσε θορυβωδώς έγειρεν επί του άνακλίντρου και κλίναςα όπισθεν τήν κεφαλήν προσήλωσε τό βλέμμα επί τής όροφής.

Τήν παρετήρουν άναυδος μη ήξέυρων τί νά συμπεράνω.

Χίλιοι λογιμοί διήρχοντο από τήν κεφαλήν μου με ταχύτητα άστραπών φωτίζοντας τήν διάνοιάν μου και παρερχόμενοι διά νά τήν άφίσουν πάλιν εις τό αυτό σκοτός...

Υπήγειρε βραδέως τήν κεφαλήν και όσει συνεχίζουσα τας ίδιας σκέψεις ειπε:

—Μάλιστα, αυτό θά γείνη... Άφου μητέρα δέν έχω πλέον...

— Άλλά...

—Ναι, ζή ή μετέρασμου, είνε ύγιεστερα ύπερ ποτε και ύπερ ποτε όρακι... Άλλά μητέρα δέν έχω... Άκουσε, φίλε μου και έπειτα μου φέρεις άντιρρήσεις και έπειτα κανονίζεις τόν τρόπον τών σκέψιν σου... Βλέπεις τώρα πόσον ήσυχος είμαι... θά σου διηγηθώ τί είδον...

Και με ήρεμον φωνήν, θραδείων και άπκλήν ως θασεία μυστική μεμακρυσμένης, τής όποιας άμυδροί φθάνουν οι ήχοι εξιδανικευόμενοι επί πλέον εκ τής άποστάσεως ήρχισε τήν αφήγησίν της.

Μου ειπεν ότι τήν προηγουμένην νύκτα πάσχουσα έροδθήν πολύ και ήγέρθη τής κλίνης της και όπως ήτο γυμνόπους έτρεξε προς τό δωμάτιον τής μητρός της... Η θύρα ήτο άνοιχτή και εισελθούσα εκεί εύρεν έντός τό δωμάτιον εκείνου ένα άνδρα... Μου άνέφερε τό όνομα ενός οικογενειακού τών φίλου και μου ειπε πώς τόν είδε αυτόν και πώς είδε τήν μητέρα της.

— Έφυγε έντρομος και εκλείσθη εις τό δωμάτιόν μου... Από εκείνην τήν ώραν έως τώρα δέν είδον τήν μητέρα μου... Μού έμνήσασιν μόνον με τήν ύπνετριαν ότι θά εξήρχετο εις τας τρεις τό άπόγευμα και αν ήθελα νά τήν συνοδεύσω... Τής άπάντησα ότι ήμην κκοιδιάρητος και σου έγραψα νά έλθης... «Ε! λοιπόν τώρα τί λέγεις; ... Τι σιωπάς; ... Δέν έχεις πλέον τό θάρρος ουτε νά μου όμιλήσης; ... Αυτή είνε ή άγάπη σου και αυτή είνε ή ψυχική σου δύναμις; ...

— Άλλά μήπως σ' έγέλασαν τά μάτια σου; ... Μήπως;

— Μην εξηκολούθησες... Δέν έπεριμένα κι' από σέ, ότι θά έλεγες αυτήν τήν συνειδημένην άνοησίαν που προσβάλουν όλοι ως έπιχειρήμα θήην... είδον... έτελείωσε...

— Λοιπόν;

— Η άπόφασίς μου έλήθη... Δύο δρόμοι ύπάρχουν... Η ν' άνεγθώ αύτήν τήν κατάστασιν ή νά φύγω διά παντός από τό σπίτι μου... δηλαδή ν' αυτοκτονήσω...

— Τώρα λέγεις, σύ άνοησις; ... Ν' αυτοκτονήσής και διατί; ... Ν' άνεγθής τήν κατάσταση; Άλλά μήπως δέν διορθώνονται όλα; ...

— Δέν είζεύω πώς σκέπτεσαι σύ, αλλά νομίζω, ότι είδώ διορθώσεν δέν χωρεί... Η θά κλείσω τά μάτια και θά λησμονήσω ή θ' άποθάνω... Τό πρώτον μου είνε άδύνατον... Τό δεύτερον τό εύρίσκω άπλούστερον...

Τήν παρεκάλεσα με όλην μου τήν δύναμιν, νά προσποιηθής, ότι δέν είδεν τίποτε... «Ότι δέν γνω-

ρίζει τίποτε... Ν' άφίση τά πράγματα όπως έχουν και τήν ύπεσχηθήν έγώ νά κατορθώσω νά σωθής εις τό μέλλον από τήν άτιμίαν τό οικογενειακόν όνομά της. Τήν στιγμήν άκριθώς εκείνην ήκούσθη έρχόμενη ή μητήρ της.

— Και θ' άρχισής άμέσως από τώρα... Τής ειπουν.

— Σε ύπακούω... Άλλά εύχομαι κανείς από τούς δύο μας νά μη μετανοήση διά τήν συμβουλήν που μου δίδεις!

«Όταν έφυγα από τήν οικίαν ήμουν εξαιρετικώς εύχαριστήμενος, εν τή πεποιθήσει, ότι κατώρθωσα νά ίπαναφέρω τήν οικογενειακήν γαλήνην εις τό μέρος εκείνο και σωσω άκόμη τήν ζωήν μιάς ώρακις όσον και άθώα παρθένο.

«Επί τρεις συνεχείς μήνας μετέβαινον καθ' εκάστην εις τήν οικίαν εκείνην; και τήν επαραγγόρουν όπως ήδυνάμην και τήν ενεθάρρουν εις τήν εξηκολούθησιν τής ύποκρίσεως ήν τή έχον ύποδειξει. Έπειτα έφυγα μακράν των Άθηνών.

Τακτική άλληλογραφία εξηκολούθησε μεταξύ τής νεαρής φίλης μου και εμού.

Η άλληλογραφία έγεινε σπανιωτέρα και μετ' όλίγον έπαυσε νά μου γράφη.

«Όταν μετ' άπουσίαν έτών τινων επανήλθον τό πρώτον άτομον που συνάντησα ήτο νεαρή γυνή, όρακι τής όποιας τό κάλλος εξήρη προκλητική χάρις άφελείας τοιαύτης ήτις διά πάντα άλλον πλύν έμού δέν θά έφάνιστο προσποιητή.

Η γυνή αύτή ήτο ή παλαιά φίλη μου.

Η συνάντησις έγεινε εν τή όδω και έως ότου ν'

Υ. Γ. Πληροφροσύμαι, ότι πλύν των άλλων δεινοπαθημάτων της, ή Ίουλία ύπέστη και τό μαρτύριον νά γείνη δράμα από τόν κ. Μ. Λιδωρίκην.

Ο ίδιος

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ. ΠΑΠ

Υ. Γ. Πληροφροσύμαι, ότι πλύν των άλλων δεινοπαθημάτων της, ή Ίουλία ύπέστη και τό μαρτύριον νά γείνη δράμα από τόν κ. Μ. Λιδωρίκην.

Ο ίδιος

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Κ. ΠΑΠ

ΤΡΕΜΟΣΒΥΝΟΝΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΑ

«Η δεσποινίς Φάουλερ και τά κρανία των σκύλων.—Ένας έξυθιμος κυνόφιλος. — Οι φιλόμονοι. — Ο «Μαύρος Πρίγκιψ» αξίας 250,000 φράγκων.—Πιστός σύζυγος.— Πώς κάμνει τήν τουαλέταν της ή νυμφαία. — Άνοήθ' άνέρες τό όνομα ενός οικογενειακού τών φίλου και μου ειπε πώς τόν είδε αυτόν και πώς είδε τήν μητέρα της.

Μεταξύ των νεωτέρων και περιεργωτέρων προόδων τής έπιστήμης είνε και ή εξής: τό νά δυναμειθα άσφαλώς νά διαγνώσωμεν τόν χαρακτήρα, τας άρετάς ή τας κακίας ενός ζώου, από τήν άπλήν έλευσίαν του κρανίου του. Η μέθοδος αύτή εφηρμόζετο μέχρι τούδε επί των ανθρώπων. Άλλ' ήδη, μία άμερικανική, ή δεσποινίς Φάουλερ, τήν έφήρμοσε και επί των ζώων και ιδιαιτέρως επί των κυνών. Η κυνοεισ αυτή, εξετάζουσα τό κρανίον του σκύλου σας, ήμπορεί νά σας είπη άσφαλώς κατά πόσον είνε άκαχθής ή κακός, τίμιος ή κλέπτης, ειλικρινής ή άμειλικρινής, γενναίος ή δειλός, έξυπνος ή άνόητος, ειλικρινής ή κυυγαντζής, κληράς ή άκάθατος. Αι δε άποκαλύψεις της είνε ένα κατ' έαυτήν φαινόμενα άλληλοκασία ή οικία της εν Νεά Υόρκη καταλύζεται καθήμερινώς υπό πλήθους κυνοφίλων, όστινες τής πηγαίνουν τούς σκύλους των και τήν παρακαλούν νά εκφέρη επ' αυτόν τήν φρενολογικήν γωμίην της.

Κάποτε ή δεσποινίς Φάουλερ ήμπορεί νά μακτεύση τόν χαρακτήρα και τας ψυχικάς διαθέσεις ενός σκύλου και εκ τής άπλής εξετάσεως τής φωτογραφίας του, αλλά τότε δέν δύναται νά εκταθή εις πολλάς λεπτομερείας. Πέρι τούτου μάλιστα αι Άμερικανικαί έφημερίδες άφηγουσιν: εν χαρίεστατον έπεισόδιον: Ένας κύριος από τό Νιού-Τζέρσευ τής έταίειας έχάτως τήν φωτογραφίαν ενός σκύλου, τόν όποιον είχαν άποκτήσει προσφάτως και τήν παρεκάλει νά του είπη τόν χαρακτήρα του. Η μες Φάουλερ εξήτασε προσεκτικώς τήν φωτογραφίαν του σκύλου και άπέστειλε ταχυδρομικώς τήν γωμίην της. Μεταξύ δε άλλων πραγμάτων έβεβαίωσε εκείνον τόν κύριον ότι ή ήθική ποιότης του σκύλου του είνε πολύ

άναγνωστών τής Ίουλίαν και νά σκεφθώ νά τρέξω εις συνάντησιν τής ό συνοδεύων με φίλος μου ειπε: — Τι χαζεύεις έτσι... Μήπως ν' είνε σου σήκωσε τά μαλλά ή κυρία Ίουλία; — Αυτή λοιπόν είνε;... — Ποία δηλαδή; — Η Ίουλία Δ... — Η Ίουλία Κ. τόρα και όχι Δ. πλέον... Υπανδρεύθη και είνε ζωτογράφη αλλά φέρει άκόμη τό όνομα του άνδρός της διότι δέν έπηρε διελύγιον... Και τήν γνωρίζεις; — Αν τήν γνωρίζω! Τό καλλίτερο κορίτσι των Άθηνών...

«Όχι δά!... Έτσι τήν έγνώρισες τότε αλλά τόρα;... Ε, φίλε μου! έχον άλλαξει πολύ τά πράγματα φαίνεται διότι αύτή είνε σωστή Κίρκη... Άμα πείσνεις θ' άφίση τούλάριστον είκοσι... χήρους!

Και έγέλασα θορυβωδώς, με τό παρακινδυνευμένον λογοπαίγιόν του ένθ' τήν ψυχήν μου συνέσφιγγε βαθυτάτη όδύνη και τήν διάνοιάν μου έβασάνιζε ή σκέψις, ότι πολύ άδικον είνεν νά τής δώσω τήν συμβουλήν εκείνην και νά μη τήν άφίσω ν' άποθάνη άθώα και άγνή κορασιά όπως τήν έγνώρισα και όπως τήν άφισα όταν έφυγα μακράν από τας Άθήνας.

Τό φυτόν—λέγει ό σοφός αυτός,—κατέχει μίαν κάποιαν «εγκεφαλικήν δύναμιν», δύναμις τής όποιας δύναται νά σκέπτεται. Φυσικά, μερικой θά έρωτήσουν!—Άλλά πώς τά φυτά είνε δυνατόν νά έχουν έγκεφαλικάς δυνάμεις, άφου δέν έχον ουτε έγκεφαλον ουτε νευρικούς ιστούς;—Άπαντώ εις ταύτα ότι ουδεις άκόμη κατώρθωσε ν' ανακαλύψη τόν έγκεφαλον ενός φυτού. Άλλά πολλά κινήσεις των και πολλά περιστατικά τής ζωής των τείνουν ν' άποδειξουν ότι είνε κάποια δυνάμεις άνωτέρας του άπλου ένστικτου, παρεμπερούς προς τήν λογικήν δύναμιν του ζώου, τουλάχιστον εις τά άνωτερα είδη των φυτών. Τό φυτόν δέν είνε άψυχος οργανισμός. Κοιμάται και άναπνέει, έχει αισθητικότητα και κυκλοφορίαν, εκτελεί διαφόρους κινήσεις, και όλα αυτά τά φαινόμενα είνε άνάλογα προς τά παρατηρούμενα παρ' τοις ζώοις».

Μερικά παραδείγματα, τά όποια έπιμαλείται ό άγγλος σοφός διά ν' άποδείξη τήν ύπαρξιν ζωής παρ' τοις φυτοίς, είνε άρκετα γαρκαντιστικά. Ούτω ή νυμφαία, τό γνωστόν υδρόβιον φυτόν, συνειθίζει νά κάμνη τήν νυκτερινήν τουαλέταν της. Κλείει τά άνθη της, τά βυθίζει εις τό νερό, και τήν έπομένειν πρωί πρωί τά ξαναβγάζει και τά άνοίγει. Ένα άλλο υδρόβιον ζώον άνοίγει εις τας δέκα τό βράδυ. Τό μεσονύκτιον κλείει πάλιν και παίρνει τόν ύπνον του, χωρίς νά μεταβάλη θέσιν. Είς τας εξ τό πρωί έξυπνά εκ νέου. Ολίγον μετά τό μεσημέρι, βυθίζεται υπό τό ύδωρ και άναπαύεται έως τό βράδυ. Τό φυτόν μιμούσα καταλαμβάνεται υπό άλληθους ληθαργου όταν ό καιρός είνε βαρύς. Άρκεί νά έμφανισθής ένα σύννεφον εις τόν ουρανόν διά νά διπλώση τά φύλλα του και ν' άφίση τούς κλάδους του νά καταπέσει. Υπάρχουν φυτά που ζυπνοϋν ένωρίς και φυτά ύπαναράδικα: τό ένα ζυπνά μόλις χαράξη, εν άλλο εις τας δέκα τό πρωί, εν τρίτον τό μεσημέρι ή τά μεσάνυκτα. Έχει βλέπειτε και ό κόσμος τών φυτών τά νυκτοβία πτηνά του.

Κατά τόν Σμιθ, πσν φυτικόν πλσμα έχει άναγκη ύπνου δέκα έως δέκα ώρών. Ο ύπνος αυτός των φυτών, προσθέτει ό άγγλος σοφός, όστις φυσιολογικός είνε όμοιος με τόν ύπνον των ζώων έχει τόν λόγον του. Παρ' τοις ζώοις ό ύπνος ένδεικνύει τήν άνάπνυσιν του έγκεφαλου και του νευρικού συστήματος. Τό γεγονός δέ ότι τά φυτά κοιμώνται είνε άποδείξις ότι ύπάρχει εις αυτά νευρικόν σύστημα και κατά τι όμοιον με έγκεφαλον.

Και διά νά τελειώσωμεν, ιδού πώς παραβάλλει ό άγγλος σοφός τας διαφόρους βαθμίδας του λογικού, από του ανθρώπου μέχρι του φυτού. Ο έγκεφαλος του μεγάλου άνδρός είνε πάρος φωτολόγος μεγίστης έντάσεως, θεμβωτικός, ό του κοινού ανθρώπου μία λυχνία με πώς διαυγής και ήδύ, ό του βλακούς μία ώχρά λάμψις διαλειπούσα και τρεμοδύνουσα, ό του κυνός μία άόριστος λάμψις, εις πόθος του φωτός και ό του φυτού μία ώχρά άνταύγεια, εις πόθος προς τήν λάμψιν, τό πρώτον χρώμα τής αύγής, ήτις διασχίζει τό σκότη νής νυκτός.

και παμμειγέθης αυτός σκύλος φαίνεται ότι είνε προικισμένος με λαμπρά φυσικά και ήθικά προτερήματα, διότι άνεγνωρίσθη και ως γενναίος και ως φιλοπόλεμος και ως δραστήριος και ως νοήμων και ως καλός φίλος, είνε μάλιστα, θά τό πιστεύσετε; — και πιστός... σύζυγος,—μία ιδιότης ή όποία πολύ σπανίως άπανταξ και εις αυτούς τούς ανθρώπους.

Τί έστει εξ όλων αυτών; * * * «Ότι τά ζώα ουδύλωσ στεροϋνται λογικού, όπως ένομιζέτο μέχρι τούδε. Η θεωρία ότι άπασα ή διανοητική δύναμις αυτών έγκριεται μόνον εις ένα άόριστον και άσυνειδητόν ένστικτον, είνε σήμερον άπλή πρόληψις, άνήκουσα εις τό παρελθόν. Άλλά τίς θά τό έπιστεύει ποτέ; Η έπιστήμη τείνει σήμερον ν' άποδείξη ότι και αυτά τά φυτά έχον μίαν άόριστον γωμίην τών του κόσμου, μίαν άνειρώδη αισθησιν δύναμις τής όποιας ζούν και αισθάνονται ως πσν ένόργωνον εν εν τώ κόσμω τούτω. Τήν θεωρίαν ταύτην ύποστηρίζει εις Άγγλος σοφός, ό κ. Άθουρ Σμιθ, εξήγειρε δέ έσχάτως σημαντικόν θόρυβον περί τό όνομά του.

Τό φυτόν—λέγει ό σοφός αυτός,—κατέχει μίαν κάποιαν «εγκεφαλικήν δύναμιν», δύναμις τής όποιας δύναται νά σκέπτεται. Φυσικά, μερικой θά έρωτήσουν!—Άλλά πώς τά φυτά είνε δυνατόν νά έχουν έγκεφαλικάς δυνάμεις, άφου δέν έχον ουτε έγκεφαλον ουτε νευρικούς ιστούς;—Άπαντώ εις ταύτα ότι ουδεις άκόμη κατώρθωσε ν' ανακαλύψη τόν έγκεφαλον ενός φυτού. Άλλά πολλά κινήσεις των και πολλά περιστατικά τής ζωής των τείνουν ν' άποδειξουν ότι είνε κάποια δυνάμεις άνωτέρας του άπλου ένστικτου, παρεμπερούς προς τήν λογικήν δύναμιν του ζώου, τουλάχιστον εις τά άνωτερα είδη των φυτών. Τό φυτόν δέν είνε άψυχος οργανισμός. Κοιμάται και άναπνέει, έχει αισθητικότητα και κυκλοφορίαν, εκτελεί διαφόρους κινήσεις, και όλα αυτά τά φαινόμενα είνε άνάλογα προς τά παρατηρούμενα παρ' τοις ζώοις».

Μερικά παραδείγματα, τά όποια έπιμαλείται ό άγγλος σοφός διά ν' άποδείξη τήν ύπαρξιν ζωής παρ' τοις φυτοίς, είνε άρκετα γαρκαντιστικά. Ούτω ή νυμφαία, τό γνωστόν υδρόβιον φυτόν, συνειθίζει νά κάμνη τήν νυκτερινήν τουαλέταν της. Κλείει τά άνθη της, τά βυθίζει εις τό νερό, και τήν έπομένειν πρωί πρωί τά ξαναβγάζει και τά άνοίγει. Ένα άλλο υδρόβιον ζώον άνοίγει εις τας δέκα τό βράδυ. Τό μεσονύκτιον κλείει πάλιν και παίρνει τόν ύπνον του, χωρίς νά μεταβάλη θέσιν. Είς τας εξ τό πρωί έξυπνά εκ νέου. Ολίγον μετά τό μεσημέρι, βυθίζεται υπό τό ύδωρ και άναπαύεται έως τό βράδυ. Τό φυτόν μιμούσα καταλαμβάνεται υπό άλληθους ληθαργου όταν ό καιρός είνε βαρύς. Άρκεί νά έμφανισθής ένα σύννεφον εις τόν ουρανόν διά νά διπλώση τά φύλλα του και ν' άφίση τούς κλάδους του νά καταπέσει. Υπάρχουν φυτά που ζυπνοϋν ένωρίς και φυτά ύπαναράδικα: τό ένα ζυπνά μόλις χαράξη, εν άλλο εις τας δέκα τό πρωί, εν τρίτον τό μεσημέρι ή τά μεσάνυκτα. Έχει βλέπειτε και ό κόσμος τών φυτών τά νυκτοβία πτηνά του.

Κατά τόν Σμιθ, πσν φυτικόν πλσμα έχει άναγκη ύπνου δέκα έως δέκα ώρών. Ο ύπνος αυτός των φυτών, προσθέτει ό άγγλος σοφός, όστις φυσιολογικός είνε όμοιος με τόν ύπνον των ζώων έχει τόν λόγον του. Παρ' τοις ζώοις ό ύπνος ένδεικνύει τήν άνάπνυσιν του έγκεφαλου και του νευρικού συστήματος. Τό γεγονός δέ ότι τά φυτά κοιμώνται είνε άποδείξις ότι ύπάρχει εις αυτά νευρικόν σύστημα και κατά τι όμοιον με έγκεφαλον.

Και διά νά τελειώσωμεν, ιδού πώς παραβάλλει ό άγγλος σοφός τας διαφόρους βαθμίδας του λογικού, από του ανθρώπου μέχρι του φυτού. Ο έγκεφαλος του μεγάλου άνδρός είνε πάρος φωτολόγος μεγίστης έντάσεως, θεμβωτικός, ό του κοινού ανθρώπου μία λυχνία με πώς διαυγής και ήδύ, ό του βλακούς μία ώχρά λάμψις διαλειπούσα και τρεμοδύνουσα, ό του κυνός μία άόριστος λάμψις, εις πόθος του φωτός και ό του φυτού μία ώχρά άνταύγεια, εις πόθος προς τήν λάμψιν, τό πρώτον χρώμα τής αύγής, ήτις διασχίζει τό σκότη νής νυκτός.

ΣΕΛΙΣ ΔΙΑ ΤΑΣ ΚΥΡΙΑΣ

ΚΟΣΤΟΥΜΙΑ ΚΑΙ ΚΑΠΕΛΛΑ ΤΟΥ ΣΥΡΜΟΥ

Ἡ Κυριζκάτικη, θέλουσα νὰ καταστή ὅσον τὸ δυνατόν ὠφελιμωτέρα εἰς τὸ ὠραῖον φύλον, ἀνοίγει ἀπὸ σήμερον εἰδικὴν σελίδα πρὸς χάριν τῶν συνδρομητριῶν καὶ τῶν ἀναγνωστριῶν της, συστηματοποιημένην καὶ τελειοποιημένην, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ παρακολουθῆ μετὰ προσοχῆς τὰς τελευταίας ἐξελί-

Εἰκὼν 1.

ξεις τῶν νεωτέρων συρμῶν ἐν Εὐρώπῃ. Σήμερον σὰς παραθέτομεν τὰ τελευταῖα κοστούμια καὶ καπέλλα τὰ ὅποια συνειθίζονται ἔτι εἰς τὸ Παρίσι. Εἰς τὸ προσεχὲς θὰ σὰς δώσωμεν μίαν ἀλόκληρον σελίδα ὠραιωτάτων χειροτεχνημάτων.

Εἰκὼν 1.

Μπέριτα Κλεμεντίνη. (πλαγία ὄψις).—Γίνεται ἐκ βελούδου μαύρου, κεντημένη ἀλόκληρος μὲ ζέ καὶ γαρνιρισμένη μὲ ἓν βολὰν κομμένο στὸ σχῆμα τῆς μπέριτας ἀπὸ γούνα. Περιλίμιον φατραρισμένον καὶ γαρνιρισμένον μὲ γούνα. Ἡ φάτρα εἶνε ἀπὸ σατὲν μαῦρο ἢ ἄσπρο. Τὸκ ἀπὸ βελούδου πράσινου, γαρνιρι-

Εἰκὼν 2.

σμένο μὲ πράσινα καὶ στάκτια πτερὰ καρφωμένα μὲ ἀνθη μὸβ. Αἱ ζάκες τοῦ πύλου συγκρατοῦνται μὲ φιοῦμπα χρυσοῦ μὲ μαργαριτάρια.

Ἡ μπέριτα αὕτη γίνεται ἀπὸ ὅ,τι χρῶμα βελούδου.

Ἰλικά. Βελούδο 2 πήχεις καὶ δύο ρούπια, σατὲν διὰ φόδρα 7 πήχεις καὶ 5 ρούπια.

Εἰκὼν 2.

Κορσαζ νεάνιδος. (Ἐμπροσθεν καὶ ὀπισθεν). Εἶνε ἀπὸ βεγγαλινὴ κόκκινη καὶ ἔχει πιέτας καθ' ὅλον τὸ μᾶκρος κρατουμένας μὲ τὸ κέντημα τῆς εἰκόνης μας. Ἡ ζώνη περνᾷ κάτω ἀπὸ τὰς δύο ἔμπροσθεν πιέτας. Ὅμοίως εἶνε κατασκευασμένα καὶ τὰ μανίκια καὶ φέρουν ρεβέρ ἀπὸ μαῦρο βελούδο. Κολλάρο καταϊδαστὸ ἀπὸ βατίστα μὲ κέντημα ξεφτιστὸ (ἀζούρ). Λαιμοδέτης ἀπὸ μεταξωτὸ φασόνε μαῦρο καὶ κόκκινες βούλες. Κομβία φαντασίας. **Ἰλικά.** Βεγγαλινὴ 6 πήχεις βελούδο 6—7 ρούπια, φόδρα μεταξωτὴ 4 πήχεις.

Εἰκὼν 3.

Πῆλος Κολινέτ.—Κατασκευάζεται ἀπὸ βελούδου χρώματος μυρτιῆς ἀνοικτῆς, πλισαριζόμενον καὶ καρφωνόμενον

στὸ χέρι συγκρατούμενον δὲ μὲ ἓν ὠραῖον κόσμημα τὸ ὁποῖον φέρει ὅλο τὸ φάρδος τοῦ βελούδου εἰς τὰ ἀριστερὰ διὰ νὰ σχηματισθῆ σὸ ὄ. Κάτω ἀπὸ αὐτὸ τὸ σὸ ὄ τοποθετοῦνται δύο ὠραῖα μαῦρα πτερὰ. Ὅπισθεν δὲ ἐπὶ τοῦ ἀνασηκώματος τίθεται ἓνας ἀνοικτόχρωμος φιοῦγκος τετραγῶνος μὲ ζάκες ἀπὸ βελούδου μαῦρο.

Εἰκὼν 5.

Εἰκὼν 4

Ἐνδυμασία διὰ μικρὸν ἀγοράκι 2—3

ἔτων.—Μπλουζα ἀπὸ τσόχα γαλάζια, σφιγγομένη εἰς τὴν μέσην δι' ἓνός ζωστήρος ἀπὸ ἄσπρο πετσί. Τὰ νωτὰ της εἶνε μονοκόμματα, μὲ μίαν χονδρὰν πτυχήν εἰς τὸ μέσον. Ἐμπρὸς μίαν χονδρὴν πτυχὴν ἑκατέρωθεν, καὶ μίαν πτυχὴν εἰς τὸ μέσον.

Εἰκὼν 4.

Εἰκὼν 5

Ρεδιγκότα ἀπὸ ἐριοδχον Σουηδίας.—Κοσμεῖται μὲ διπλὰς ρίγας, ὅπως δεικνύει τὸ σχῆμα, καὶ εἶνε ἢ μὲν χονδρὴ ἀπὸ σουτὰς, ἢ ἄλλη δὲ ἢ ψιλὴ μὲ γὰζι διὰ νὰ δείξουν πλαστρὸν ἐξακολουθοῦν δὲ καὶ ὀπισθεν, ὡς φαίνεται εἰς τὴν εἰκόνα. Τὸ φέρεμα κλείει ἔμπροσθεν μὲ γλώσσας ἀπὸ τὸ ὕψωμα τοῦ φορέματος καὶ μὲ κομβία κοκκίλινα Μανίκια πολὺ λοξοκομμένα πρὸς τὰ κάτω καὶ γαρνιρισμένα μὲ σινσίλια. Μανσὸν ὁμοίως ἀπὸ σινσίλια. Καπέλλο ἀπὸ καστόρι Σουηδίας γαρνιρισμένον μὲ ταφτὰ δίχρωμο τριανταφυλλί, πράσινο καὶ μὲ φιοῦγκος βελούδου πρασίνου.

Ἰλικά Σουηδικὴ τσόχα πλατειὰ πήχεις 7 καὶ 2 ρούπια, καὶ φάτρα μεταξωτὴ πήχεις 14.

Εἰκὼν 6

Πῆλος Τὸκ «Ἄννα».—Εἶνε ὅλος ἀπὸ σενίλλι μαῦρο γαρνιρισμένον μὲ μαῦρα πτερὰ. Ἐμπρὸς τίθεται

Εἰκὼν 3.

ἓνας κομψότατος φιοῦγκος μὲ ζάκες, ἔχων εἰς τὴν θέσιν τοῦ κόμβου ἓνα γάντζον. Ἀπὸ ἕκαστον

Εἰκὼν 6.

μέρος τοῦ φιοῦγκου ὑπάρχουν κεφαλαὶ μαύρων πτερῶν σχηματίζουσαι στέμμα.